

Znak sprawy: KO.IL.5533.28.2019.BK

**Protokół
kontroli w trybie działań doraźnych**

1. Dane dotyczące szkoły lub placówki, w której przeprowadzono kontrolę, terminu kontroli oraz kontrolującego:

Nazwa szkoły lub placówki, w której przeprowadzono kontrolę:	<i>Szkoła Podstawowa nr 1 w Żarach</i>
Adres szkoły lub placówki:	<i>ul. Szymanowskiego 8, 68-200 Żary</i>
Imię i nazwisko dyrektora szkoły lub placówki:	<i>Agnieszka Ropska</i>
Nazwa organu sprawującego nadzór pedagogiczny i adres siedziby:	<i>Lubuski Kurator Oświaty, ul. Jagiellończyka 10, 66-400 Gorzów Wielkopolski</i>
Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby (osób) kontrolującej (ze wskazaniem jednostki organizacyjnej - KO, Delegatura, TZW):	<i>Beata Kulasza, starszy wizytator, Terenowy Zespół Wizytatorów w Żarach</i>
Data wydania przez Lubuskiego Kuratora Oświaty upoważnienia (upoważnień) i jego numer:	<i>161/2019 z dn. 30 maja 2019 r.</i>
Termin przeprowadzenia kontroli w szkole lub placówce	<i>rozpoczęto: 31 maja 2019 r. zakończono: 31 maja 2019 r.</i>

2. Tematyka kontroli: zapewnienie bezpiecznych warunków pobytu w szkole.

3. Czynności wykonane podczas kontroli:

- 1) dokonano analizy dokumentacji, w tym:
 - a) Analizy ankiety - Agresja w szkole.
 - b) Opracowanie wyników badań przeprowadzonych przez wyspecjalizowaną firmę zewnętrzną CORIGO rekomendowaną przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, zleconych przez Urząd Miasta Żary w związku z zamiarem przeprowadzenia diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych.
 - c) notatek: wychowawcy, pedagoga, pielęgniarki,
 - d) *Procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych oraz w przypadku zagrożenia ucznia demoralizacją w Szkole Podstawowej nr 1 w Żarach,*
 - e) innej dokumentacji szkolnej związanej z przedmiotową sprawą;
- 2) przeprowadzono rozmowę z panią Agnieszką Ropską - dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 1 w Żarach.

4. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie objętym kontrolą:

Dyrektor Agnieszka Ropska poinformowała, że rodzice są zapoznawani z obowiązującymi w szkole procedurami na początku każdego roku szkolnego. Jeżeli dochodzi do konfliktu rówieśniczego najpierw jest on wyjaśniany na poziomie klasy przez wychowawcę, który podejmuje decyzję, kiedy włącza do działań rodziców, pedagoga. Takie postępowanie

wychowawcy wynika ze Statutu oraz *Procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych oraz w przypadku zagrożenia ucznia demoralizacją w Szkole Podstawowej nr 1 w Żarach*. Do ww. procedur załączona została lista wychowawców, gdzie potwierdzili oni ponowne zapoznanie w dniach 20-23 maja 2019 r. Funkcjonujące od początku roku szkolnego procedury zostały uzupełnione decyzją Rady Pedagogicznej z 7 maja 2019 r. o *Procedurę postępowania w przypadku próby samobójczej lub samobójstwa*.

Do zadań wychowawcy należy wyjaśnianie sytuacji konfliktowych, prowadzenie mediacji oraz dążenie do porozumienia między uczniami. Takie działanie dotyczy sytuacji pojedynczych. Rodzice są powiadamiani przez wychowawcę o niewłaściwych czy nietypowych zachowaniach ich dzieci przez dziennik elektroniczny, czasami telefonicznie. Jeżeli rodzice nie reagują, wówczas jest do nich wysyłane zaproszenie na spotkanie do szkoły drogą tradycyjną. Jeżeli powtarzają się konflikty z tymi samymi dziećmi, to wychowawca zwołuje posiedzenie zespołu nauczycieli uczących w tej klasie, zaprasza też pedagoga i dyrektora. Po tym posiedzeniu organizowane jest spotkanie z udziałem rodziców, wychowawcy, pedagoga i dyrektora. Odbywa się rozmowa, przedstawiane są propozycje działań dla ucznia, nauczycieli, rodziców. Ze spotkania powstaje notatka, która podpisują wszyscy uczestnicy. Kontrola losowo wybranej dokumentacji wychowawcy klasy wykazała:

1. klasa VI b - 3 notatki ze spotkań dotyczących konfliktów rówieśniczych z podpisami uczestników,
2. klasa VI c - 5 podpisanych notatek z ww. spotkań.

W sytuacji wymagającej natychmiastowej interwencji pedagog zaprasza rodziców jak najszybciej. Jeżeli przedstawione działania są nieskuteczne, konflikty rówieśnicze pojawiają się nadal, dyrektor podejmuje decyzję o dalszych krokach. Gdy rodzic nie stawia się na spotkaniach, nie można też z nim nawiązać kontaktu, szkoła składa wnioski do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną wskazanego ucznia. Nawiązuje również kontakt w sprawie tego ucznia z kuratorem sądowym i asystentem rodziny, jeżeli jest to możliwe.

Pani dyrektor poinformowała, że w szkole są podejmowane działania w celu szukania przyczyn pojawiania się konfliktów, ustalenia skutecznych sposobów ich rozwiązywania, ograniczenia zachowań niewłaściwych ucznia czy też grupy uczniów. W przypadku obserwowanych niewłaściwych czy nietypowych zachowań ucznia proponowane jest rodzicom przeprowadzenie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej badania pod kątem różnych dysfunkcji. Następnie w szkole jest organizowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna, w ramach której realizuje się zalecenia zawarte w opinii lub orzeczeniu. Jako przykład pani dyrektor wskazała ucznia klasy IV e skierowanego na badanie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, którego zachowania odbiegały od normy i czasami były przyczyną konfliktów w klasie. Rozmowy z rodzicami, przekonanie ich o zasadności badań trwało około dwóch lat. Uczeń otrzymał orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na zaburzenia autystyczne i obecnie jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną, w ramach której są realizowane zalecenia zawarte w orzeczeniu.

Pani dyrektor poinformowała, że w ramach ewaluacji wewnętrznej badane było czy promowanie wartości uczenia jest motywacją do pracy dla ucznia. Podjęto szereg działań w celu przekierowania uwagi uczniów na osiąganie sukcesu, począwszy od szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych po organizację życia szkolnego pozwalającą uczniom na osiąganie sukcesów różnych dziedzinach.

Na poziomie szkoły w czerwcu 2017 r. dokonano analizy w zakresie: Agresji w szkole, która została przeprowadzona na grupie 208 uczniów klas IV-VI, następnie opracowana, opatrzona wnioskami do pracy. Z ww. analizy wynika, że uczniowie najczęściej spotykają się z aktami przemocy słownej (przezywanie 82,7%, wyśmiewanie 71,6%), ale także przemocy fizycznej (bicie 57,2 %, kopanie 49,5%). Uczniowie najczęściej powiadamiają nauczyciela (59,9%), rzadziej - pedagoga (12,5%). Wskazują, że do przemocy częściej dochodzi na korytarzu (77%) i boisku szkolnym (37,2%), podczas przerwy (90,7%) i po lekcjach (49,8%). Uczniowie w ankiecie wskazywali, jakie działania można w szkole wdrożyć w ramach przeciwdziałania agresji, były to m. in.: lekcje wychowawcze na temat agresji, więcej dyżurów nauczycieli i ich wzmożona czujność, wzywanie rodziców agresorów, surowsze kary dla agresorów. Analizę zakończono propozycją działań do wdrożenia w pracy szkoły.

W grudniu 2018 r. opracowano wyniki badań przeprowadzonych przez wyspecjalizowaną firmę zewnętrzną CORIGO rekomendowaną przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, zleconych przez Urząd Miasta Żary w związku z zamiarem przeprowadzenia diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych. W badaniu ankietowym wzięło udział 310 uczniów klas V-VIII. Pytania ww. ankiecie dotyczyły korzystania z komputera, Internetu, używek. Z opracowanej analizy wynika, że bardzo duża grupa ankietowanych spotkała się z przejawami przemocy za pośrednictwem Internetu - 88 osób podało, że było adresatami złośliwych komentarzy; 81 otrzymało wiadomości z przezwiskami, obelgami. Uczniowie potwierdzili, że koledzy również znaleźli się w sytuacjach nacechowanych przemocą w Internecie. Wnioski opracowane w oparciu o tę analizę wskazują różnorodne działania na poziomie szkoły i klas, jednakże nie ma nawiązania do zjawisk przemocy w Internecie.

Z powyższych badań wynika, że w szkole bada się przyczyny występowania zjawisk przemocy, jednak proponowane działania naprawcze nie zawsze są odzwierciedleniem uzyskanych danych.

Działania podejmowane przez pedagoga Anetę Kochanowicz dotyczą m. in.: profilaktyki uzależnień, rozwijania kompetencji emocjonalno-społecznych, efektywnego uczenia, sposobów spędzania czasu wolnego. W ramach przeciwdziałania agresji i przemocy A. Kochanowicz przeprowadziła działania dotyczące: cyberprzemocy (klasy 1-3, listopad 2018), przemocy "Przemoc boli" (klasy 6a, 5f, luty-czerwiec 2019), odpowiedzialność prawna nieletnich (udział policji, marzec 2019, klasy siódme). Pedagog Marzena Sobczak podejmowała działania dotyczące radzenia sobie ze stresem, efektywnego uczenia, w zakresie przeciwdziałania agresji i przemocy przeprowadziła w klasie 3a i b gimnazjum warsztaty "Nie pękaj, czyli umiejętność radzenia sobie z przykrymi emocjami" oraz z udziałem pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznej w klasie 8 a na temat radzenia sobie w sytuacjach trudnych - nie dla agresji.

Podsumowując, uzyskane wyniki dotyczące skali zjawisk agresji i przemocy w szkole wskazują na potrzebę wdrożenia działań profilaktycznych na poziomie szkoły, a nie tylko kilku wybranych klas.

Analizując działania dyrektora w ramach nadzoru sprawowanego nad pełnieniem dyżurów przez nauczycieli można stwierdzić, że dyrektor wraz z wicedyrektorami prowadzi kontrole dyżurów, jednak nie są to działania systematyczne.

W szkole prowadzony jest rejestr wypadków, z którego wynika, że uczniowie najczęściej ulegają wypadkom na lekcjach wychowania fizycznego. Wypadki na przerwie

są incydentalne: w 2017/2018 - na 8 wypadków tylko jeden miał miejsce na przerwie, w 2018/2019 - na 10 wypadków również jeden.

Reasumując, w Szkole Podstawowej nr 1 w Żarach funkcjonuje system działań w celu rozwiązywania konfliktów rówieśniczych, do którego są włączani wychowawcy, pedagog, dyrektor oraz rodzice uczniów. Podejmowane są również działania we współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w realizacji jej zadań. W szkole bada się skalę i rodzaj zagrożeń, na jakie są narażeni uczniowie, jednakże podejmowane działania naprawcze nie odzwierciedlają uzyskanych wyników.

5. Wydano zalecenia:

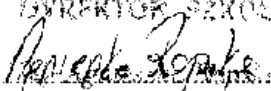
- 1) Zgodnie z § 22 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1658) zaleca się dyrektorowi szkoły wzmocnienie nadzoru pedagogicznego nad pełnieniem przez nauczycieli dyżurów oraz nad realizacją zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy i agresji. **Termin realizacji zalecenia:** od dnia otrzymania protokołu kontroli z uwzględnieniem § 18 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1658).
- 2) Zgodnie z § 22 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1658) zaleca się zorganizowanie szkoleń rady pedagogicznej na temat: planowania działań w oparciu o wnioski uzyskane w wyniku przeprowadzonych diagnoz, ze szczególnym uwzględnieniem wniosków wynikających z ustaleń niniejszego protokołu. **Termin realizacji zalecenia:** do 1 września 2019 r.

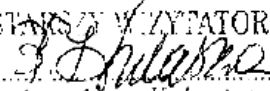
6. Nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia w zakresie nicobjętym kontrolą.

7. Pouczenie:

1. Dyrektor szkoły lub placówki może zgłosić Lubuskiemu Kuratorowi Oświaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli pisemne umotywowane zastrzeżenia do ustaleń i/lub zaleceń zawartych w protokole.
2. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń lub otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu wniesionych zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić Lubuskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń, także organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

8. Protokół podpisali:

DYREKTOR SZKOŁY

.....
(pieczęć i podpis dyrektora szkoły lub placówki)

STARSZY WYKŁADCA

.....
(pieczęć i podpis starszego wykładowcy kontrolę)

¹⁷
Zary, 11.06.2019.
(miejsce, data podpisania protokołu)

¹⁸
Zary, 11.06.2019.
(miejsce, data podpisania protokołu)

9. Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor kontrolowanej szkoły lub placówki, drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli:

Zary, 11.06.2019.
(miejsce, data podpis i imienna pieczęćka)
Dyrektor Szkoły
Hanna Kopke

Zary, 11.06.2019.
(miejsce, data podpis i imienna pieczęćka)